

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3916/2024
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Радивојевић, адвокат из ..., против тужене Установе „Геронтолошки центар“ Београд, Земун, кога заступа Државни правобранилац, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5148/23 од 06.12.2023. године, у седници одржаној 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5148/23 од 06.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1252/21 од 25.01.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску од 21.11.2022. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење туженог број ... од 09.09.2009. године којим је тужиљи отказан уговор о раду број ... од 24.02.2006. године и анекс уговора о раду број ... од 27.11.2007. године. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због изгубљене зараде због незаконитог отказа исплати износе са каматом као у њеном садржју, док је ставом четвртим изреке, усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи на име разлике између зараде коју би тужиља остварила и пензије исплати износе са каматом, као у њеном садржају. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 705.750,00 динара са законском затезном каматом од наступања извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5148/23 од 06.12.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1252/21 од 25.01.2023. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље да се поништи као незаконито решење туженог број ... од 09.09.2009. године којим је тужиљи отказан уговор о раду број ... од 24.02.2006. године и анекс уговора о раду број ... од 27.11.2007. године, те да тужиљи на име

накнаде штете због изгубљене зараде због незаконитог отказа исплати износе са законском затезном каматом од дана доспећа до исплате, све ближе означено у том ставу изреке, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П1 1252/21 од 25.01.2023. године и обавезана тужила да туженом накнади трошкове поступка од 185.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 49.500,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињених пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је од 2006. године била запослена код туженог по основу уговора о раду од 24.02.2006. године и анекса 1 тог уговора од 27.11.2007. године. У моменту доношења оспореног решења о престанку радног односа радила је на пословима ... у Установи „Геронтолошки центар“. Дана 12.07.2009. године тужила је била у ненајављеној приватној посети код кориснице услуге „Геронтолошки центар“ у Земуну на Бежанијској Коси – ББ. Са њом се том приликом задржала после 22 часа. Око 23 часа примећена је како прескаче ограду паркинга испред објекта А1 и излази на улицу и то од стране радника обезбеђења ВВ и ГГ. Наведени радници су зауставили тужилу одвели је до службених просторија, претресли ранац, а тужила је потврдила да је била код кориснице услуга ББ. Након завршетка посете отворила је прозор на пасарели А1 и А2 објектима и прошла кроз исти и тако напустила објект који је на том месту остао необезбеђен и кренула да се удаљава из објекта према паркингу. ББ је донела храну а исту је раније упознала када је радила у том одељењу на Бежанијској Коси. Била је са њом у контакту па је ишла да је посети јер се ББ жалила да мора напустити тај дом и да хоће да купи стан и да осети топлину свог сопственог дома.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је закључио да тужила није учинила повреду радне дисциплине из члана 179. став 1. тачка 3. тада важећег Закона о раду и члана 9. став 1. алинеја 13, 38 и 47 Правила о радној дисциплини и понашању запослених код туженог 12.12.2006. године иако је остала дуже код ББ од времена прописаног кућним редом – актима туженог. Осим тога тужила у то време није обављала рад у јединици дома – Бежанијска Коса већ је радила у јединици дома Карабурма и била је у приватној посети. Иако је после 22 часа остала у посети код ББ, с обзиром да није радила у тој установи није могла да учини предметну повреду радне обавезе јер није обављала свој посао. Приликом доношења

решења о престанку радног односа тужени је уредно тужиљи доставио упозорење са разлoзима о отказу посла на које је тужиља дала одговор.

Другостепени суд није прихватио ову правну аргументацију првостепеног суда налазећи да је на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право па је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев тужиље. При томе, другостепени суд закључује да није од битног утицаја што тужиља није радила у пословној јединици на Бежанијској Коси већ у пословној јединици на Карабурми. Правилником туженог је јасно прописано да је посета од 8,30 до 22 часа. Тужиља остала дуже од 22 часа и тиме је повредила Одлуку о кућном реду као и члан 9. Правилника о радној дисциплини и понашања запослених код туженог. Одредбом члана 9. став 1. алинеја 47 Правилника о радној дисциплини и понашања запослених а у вези члана 11. став 1. Одлуке о кућном реду и члана 1. став 2. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о кућном реду од 08.05.2009. године, посете су дозвољене од 8,30 до 22 часа и након тога је било прописано да је забрањено задржавање лица који нису корисници услуга после времена утврђеног за посете. Тужиља је прекршила Кодекс професионалног понашања запосленог код туженог од 18.12.2006. године по коме је предвиђено да су запослени дужни да својим поступцима и односима са корисницима поштују право корисника на приватност и да немају право да од корисника траже информације приватног карактера уколико оне нису неопходне за пружање услуга. При томе, другостепени суд налази да није од утицаја да тужиља није радила у јединици на Бежанијској Коси јер она ипак ради у истој установи и запослени су дужни да обављају послове у било којој пословној јединици послодавца у складу са потребама посла и правилима понашања. Закључио је да је решење донето од стране овлашћеног лица и у складу са процедуром о спровођењу дисциплинског поступка. Како је главни тужбени захтев тужиље одбио као неоснован, то је тужиљу обавезао на накнаду трошкова поступка.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је на утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

Према члану 179. став 1. тачка 2. тада важећег Закона о раду послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то (ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Према Одлуци о кућном реду тужене од 27. децембра 2007. године према члану 11. прописано је да су посете дозвољене свакодневно од 8,30 до 22 часа у гарсоњерама апартмана. Према члану 22. исте одлуке прописано је да корисници услуга Дома, као и запослени дужни су да поштују утврђени кућни ред. Према члану 2. Правилника о радној дисциплини и понашања запослених код туженог од 12.12.2006. године прописано је да је запослени дужан да поштује норме радне дисциплине и правила понашања која су утврђена другим општим актима установе и овим правилима. Према одељку 5. алинеја 1 и 4 Кодекса прописаног понашања запослених у Установи „Геронтолошки центар“ Београд од 18.12.2006. године прописано је да сви запослени у „Геронтолошком центру“ су обавезни да у свим ситуацијама (јавним и другим наступима) и околностима чувај углед и достојанство установе, запослених и корисника услуга центра. Према алинеји 4. запослени су дужни да се у свакој ситуацији понашају у складу са моралним нормама прихваћеним у друштву и законском регулативом. Изричито је забрањено узнемиравање, претња или

зостављање друге особе, нарушавање мира и радне атмосфере у просторијама „Геронтолошког центра“.

Правилно је од стране другостепеног суда закључено да су се у радњама тужиље стекли елементи дисциплинске одговорности због повреде цитираних прописа. Тужиља је прекорачила овлашћења која је имала као ..., била је информисана о приватним стварима корисника услуге ББ о чему није обавестила послодавца да је с њом у телефонском контакту и да је ББ била незадовољна услугама дома. Задржала се дуже од прописаног рока – дуже од 22 часа што није смела да учини те је тиме повредила правила кућног реда и Кодекс професионалних понашања запосленог код туженог. Правилно закључује другостепени суд да није од значаја што је тужиља свој посао обављала у пословној јединици на Карабурми а не на Бежанијској Коси јер се ради о „Геронтолошком центру“ који има више пословних јединица, и правила која су донета у погледу понашања запослених (Кодекс професионалног понашања, Одлука о кућном реду), чија правила су прекршена односе се на све пословне јединице. Тужиља је била свесна да на такав начин крши назначена правила па је правилно поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље.

Наводима из ревизије не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. Чињеница да је једном од стране другостепеног суда укинута првостепена пресуда којом је био одбијен тужбени захтев тужиље, није од значаја за доношење другачије одлуке, а ово из разлога што се свака одлука заснива на утврђеном чињеничном стању, оцени и примени материјалних прописа а што је у овом случају правилно учињено. Након укидања од стране другостепеног суда првостепене пресуде, првостепени суд је извео и додатне доказе и сходно овлашћењима другостепени суд је закључио да је првостепени суд погрешно извршио оцену тих доказа и да је погрешно применио материјално право. Чињеница је да тужиља није била на радном месту, али њу обавезују и правила прописана Кодексом понашања а осим тога евидентно је да се може сматрати да је тужиља припадник запосленог у „Геронтолошком центру“ без обзира што је распоређена на рад у радној јединици на Карабурми. Такође није од значаја што је тужиља назначену повреду учинила ван радног времена.

Правилна је одлука другостепеног суда у погледу трошкова поступка.

Сходно напред изнетом, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић